

////////////////////////////////////
**Draaiboek: aanbevelingen rond COVID-19 voor de
opvangcentra van de CAW**

Versie: 29 mei 2020
////////////////////////////////////

Voor de meest actuele versie van dit draaiboek:

Raadpleeg <https://www.departementwvg.be/covid-19-richtlijnen-naar-welzjnssectoren>

Inhoudstafel:

1	Inleiding.....	1
2	Basismaatregelen:.....	2
3	Reiniging en desinfectie	4
4	Persoonlijk beschermingsmateriaal	5
5	Andere aanbevelingen en aandachtspunten.....	7
6	Cliënt die (mogelijk) besmet of positief getest is	7
7	Personeel dat mogelijk besmet of positief getest is	8
8	Contactonderzoek.....	9
	Bijlage 1: Ontsmettingsproducten	10

1 INLEIDING

Hieronder vindt u een aantal algemene aanbevelingen en richtlijnen voor de opvangcentra van de CAW's in het kader van de Covid-19 epidemie. Deze aanbevelingen zijn niet allesomvattend: het is bedoeld om een aantal concrete handvaten aan te reiken waar u in de setting van een opvangcentrum mee aan de slag kunt. Gelet op de grote verscheidenheid in opvangcentra (nachtopvang, grote versus kleine groepsoptvang, groepsoptvang versus individuele opvang) moet u steeds de vertaalslag naar de eigen setting maken en waar nodig bijkomende maatregelen nemen.

Officiële informatie over het corona-virus vindt u op:

- FOD Volksgezondheid: <https://www.info-coronavirus.be/nl/>
- Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/covid-19>
- WVG – Afdeling Welzijn en Samenleving: <https://www.departementwvg.be/covid-19-richtlijnen-naar-welzjnssectoren>

Het is belangrijk dat de maatregelen zo goed mogelijk gevolgd worden door alle cliënten, alle medewerkers en alle vrijwilligers.

2 BASISMAATREGELEN:

Afstand bewaren en goede hand- en hoesthygiëne zijn de belangrijkste preventieve maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan:

- Het virus wordt verspreid via kleine druppels die ontstaan bij spreken, hoesten, niezen. Binnen 1,5 meter afstand van een besmette persoon loopt men het meeste risico op besmetting.
 - Besmetting gebeurt via mond, neus en ogen. Vooral door het inademen van besmette druppels, maar ook door het aanraken van het aangezicht met besmette handen (bv. na het aanraken van besmette oppervlakken). Vermijd dus het aanraken van het aangezicht met de handen.
- **Vermijd fysiek en indirect contact tussen personen:**
 - Geen handen schudden, elkaar niet vastpakken ...
 - Geen indirect contact: let op voor gedeeld gebruik van bestek, handdoeken, drankflesjes, rookwaren ...
 - **Hou afstand: minimum 1,5 meter**
 - Voorzie visuele markeringen (stippen op de vloer ...) op plekken waar mensen samenkomen, om de cliënten aan te sporen om de nodige afstand te bewaren;
 - Gebruik mondneusmaskers als afstand houden niet mogelijk is;
 - Risicozones: trappen, liften, keuken en eetkamer, WC en badkamer, gesloten ruimtes met beperkte ventilatiemogelijkheden.
 - **Verlucht regelmatig**
 - Zet waar mogelijk alle deuren en ramen open: minimum 15 minuten om de 3 uur, beter nog is om ze permanent open te laten (zeker in de kamers en in de gemeenschappelijke ruimtes);
 - Maak afspraken per opvangcentrum wie hiervoor verantwoordelijk is en wie de cliënten er op aanspreekt om regelmatig hun kamer te verluchten.
 - **Drijf de algemene hygiënische maatregelen op**
 - Was zeer regelmatig en grondig de **handen**
 - Minstens:
 - Voor en na contact met cliënten;
 - Voor en na het eten;
 - Na toiletgebruik;
 - Na het niezen of hoesten;
 - Na het aanraken van publieke zaken (bv. na gebruik openbaar vervoer).
 - Grondig wassen = minimum 20 seconden, bij voorkeur 40 tot 60 seconden;
 - Voorzie vloeibare zeep en papieren handdoekjes;
 - Installeer mogelijkheden om de handen te wassen bij elke ingang van het gebouw, minstens 1 op elke verdieping en in de gemeenschappelijke ruimtes (toiletten, zitruimtes, tuin, eetruimte...);
 - Voorzie **handalcoholgel** op plaatsen waar het wassen van de handen niet mogelijk is
Opgelet: *het gebruik van handalcoholgel heeft enkel zin als de handen proper zijn.*
 - ongeveer 30 seconden wrijven;
 - wrijven tot de handen volledig droog zijn.
 - Voor een goede handhygiëne: vermijd het dragen van ringen, armbanden, polshorloges, nagellak en gelnagels en lange mouwen. Zorg voor korte nagels.

- Gebruik gesloten **vuilnisbakken**, bij voorkeur een pedaalemmer, en maak deze minstens 1 keer per dag leeg (meer indien de vuilbak sneller vol is);
Als u geen pedaalemmers gebruikt: reinig en desinfecteer regelmatig het deksel van de vuilnisbak.
- Vraag cliënten om dagelijks te **douchen**;
- Was **kleding** van de cliënten regelmatig. Het personeel wordt aangeraden dagelijks eigen kledij of werkkledij te verversen, zeker in geval van (mogelijke) besmetting in de werking;
 - Was bij voorkeur op 60°, indien mogelijk
- **Hoest- en nieshygiëne**:
 - Bedek bij het snuiten, niezen of hoesten de neus en de mond met een papieren zakdoek. De zakdoek wordt nadien in de (afgesloten) vuilnisbak geworpen;
 - Voorzie **papieren zakdoeken** voor de cliënten (ideaal: individuele pakjes zakdoeken);
 - Indien geen zakdoek beschikbaar: hoest of nies in de elleboog of de voorarm (niet in de handen);
 - Was na het niezen/hoesten de handen met water en vloeibare zeep.
- **Reinig en desinfecteer** regelmatig de **oppervlakken** waar meerdere mensen mee in contact komen (ontvangstbalie, lichtschilders, eettafel, douchekranen, deksels van vuilnisbakken ...).
- **Sensibilisering rond de hygiënische maatregelen**:
 - Hang aan de wasplaatsen, toiletten en op strategische locaties (ingangen gebouw, ingang kamer) affiches op rond algemene hygiëne
<https://www.zorg-en-gezondheid.be/covid-19-hygiene-en-bescherming>
 - Herhaal het belang van deze maatregelen regelmatig naar de cliënten. Geef als hulpverlener systematisch het goede voorbeeld. Pas eventueel samen met de cliënten de hygiënische maatregelen toe (bv. handen wassen, handen desinfecteren...)
- **Monitoren van symptomen die kunnen wijzen op COVID-19**:
 - Symptomen: hoesten, kortademigheid, pijn op de borst, plots geur- en smaakverlies, koorts (vanaf 37,5 graden onder de oksel gemeten), spierpijn, hoofdpijn, keelpijn, verkoudheid, diarree, vermoeidheid, acute verwardheid...
Affiche symptomen: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/affiche-coronavirus-herken-de-symptomen>
 - Bevraag dit systematisch en meet dagelijks de temperatuur van medewerkers en cliënten
Opgelet: thermometers die gemeenschappelijk worden gebruikt tussen elke cliënt desinfecteren.
 - Bij symptomen:
 - Contacteer een arts
 - In afwachting van onderzoek en verder advies van de arts wordt de cliënt in quarantaine geplaatst om de kans op verspreiding van de besmetting binnen het centrum te verminderen.
Ideaal is dit een individuele kamer met eigen sanitair waarbij eten op de kamer wordt gebracht.
 - Zie verder: cliënt die (mogelijk) besmet of positief getest is
- **Neem extra beschermingsmaatregelen voor cliënten met verhoogd risico**
 - Breng in kaart wie in het opvangcentrum een verhoogd risico heeft op ernstig verloop van de ziekte: chronisch zieken (bvb. diabetes, hoge bloeddruk, longaandoeningen, ...), ouderen boven de 65 jaar ...
 - Bekijk in functie van het risico of het mogelijk is om aangepaste beschermingsmaatregelen te nemen (bvb. deze mensen onderbrengen in de individuele opvang of op een individuele kamer)
- **Verspreid eenvoudige basisinformatie en herhaal die ook regelmatig**:
 - Corona in eenvoudige taal - Wablieft:
<https://www.wablieft.be/nl/corona-in-eenvoudige-taal>
 - Corona in meerdere talen - Integratie & Inburgering:
<https://www.integratie-inburgering.be/corona-meertalige-info>

- Corona in gebarentaal:
<https://www.info-coronavirus.be/nl/videos/#mondmasker>
- Hang affiches en pictogrammen op rond het correct toepassen van de hygiëneregels

3 REINIGING EN DESINFECTIE

Reinig eerst (= schoonmaken met water en schoonmaakmiddel) en desinfecteer daarna (=met ontsmettingsmiddel), tenzij er gewerkt wordt met een combinatieproduct (reinigingsmiddel met desinfectans). Het belangrijkste deel van het reinigen en desinfecteren is het reinigen zelf.

Voor desinfecterende producten moet u nagaan of ze werkzaam zijn tegen COVID-19: het middel moet daartoe bacterie-, schimmel- en virusdodend zijn én voldoen aan de normering EN 14476 (zie bijlage).

Werk steeds van boven naar onder (eerst de contactoppervlakken, daarna de vloer) en van proper naar vuil (eerst de kamer zelf en daarna het sanitair). Gebruik aparte doeken voor meubilair en voor sanitair binnen dezelfde kamer. Gebruik voor elke kamer propere schoonmaakdoeken én wissel ze zo nodig vaker bij sterke bevuilding.

- **Werkwijze voor ontsmetting**
 1. Reinigen (steeds met water en schoonmaakmiddel, niet met droge doeken)
 2. Spoelen (proper water)
 3. Desinfecteren/ontsmetten (met geschikt desinfectiemiddel tegen COVID-19 – zie bijlage)

Opmerking: een combinatieproduct (reiniging én desinfectie) combineert bovenstaande stappen in één bewerking en is dan ook sterk aan te raden.
- **Te gebruiken producten/persoonlijke beschermingsmiddelen:**
 - Schoonmaak: elk schoonmaakmiddel voor interieur beschikbaar in de winkel
 - Desinfectie:
 - Toestellen (telefoon, laptop...): gebruik een oplossing met minstens 70% ethanol. Wrijf in met een (papieren) doek en laat drogen (zie bijlage).
 - Kleine contactoppervlakken: specifieke desinfectiemiddelen of ethanol 70% oplossing. Bij gebrek aan voorgaande kan men gebruik maken van een chloor-oplossing 0,1% (zie aparte bijlage)
 - Beschermingsmateriaal bij schoonmaak: handschoenen, mondmasker, en indien beschikbaar gezichtsmasker (of veiligheidsbril).
- **Schoonmaken van vloeren:**
 - Het gebruik van een stofzuiger wordt afgeraden (de kleine virusdeeltjes kunnen door het stofzuigen terug in de lucht worden verspreid).
Voor tapijten kunt u een stoomreiniger of speciale tapijtreiniger gebruiken, indien deze niet beschikbaar is, dan wordt het tapijt voorlopig niet gereinigd (of nog beter: verwijder waar mogelijk de tapijten)
 - Voor gladde oppervlakken wordt een dweil of mop gebruikt.
 - Reinig en desinfecteer minstens één keer per dag, bij uitbraak van een besmetting twee keer:
 - Reinigen met water en schoonmaakmiddel
 - Spoelen met proper water
 - Desinfecteer met een specifiek desinfectiemiddel of chloor-oplossing van 0,1% (zie aparte bijlage)
- **Schoonmaken van contactoppervlakken:**
 - Contactoppervlakken = alle oppervlakken waar meerdere personen mee in contact komen (extra aandacht bij gebruik van gemeenschappelijke delen: gemeenschappelijke keuken, gemeenschappelijke eetruimte, gemeenschappelijk sanitair...). Bijvoorbeeld (maar niet limitatief):

inkombalie, schakelaars, deur- en raamklinken, knoppen van het kookvuur of de microgolf, het keukenblad, tafels, stoelen, bedden (bij gedeeld gebruik), toilet (WC-bril + doorspoelknop + lavabo), douchestang, kranen, deksel vuilnisbak ...

→ Contactoppervlakken minstens één maal per dag reinigen en desinfecteren, bij voorkeur twee maal per dag.

→ De toiletten reinigt en desinfecteert u minstens twee maal per dag

- **Materiaal voor schoonmaak**

→ Ideaal is het gebruik van microvezeldoeken (eigenschap dat ze vuil heel goed opnemen)

→ Gebruik aparte schoonmaakdoeken en vers water voor elke ruimte

→ Was de poetsdoeken en dweilen na elk gebruik op minstens 60°C (minstens 30 minuten) en droog ze daarna in de droogkast. Indien niet mogelijk: was op 40°C en droog in de droogkast.

- **Wassen van beddengoed en kleding:**

→ Beddengoed minimum éénmaal per week wassen.

→ Best wassen op 60°C gedurende minimum 30 minuten en drogen in de droogkast

Indien niet mogelijk: wassen op 40°C en drogen in droogkast

→ Vervoer van de was kan in een gesloten plastic zak of een afsluitbare plastic bak

→ Vermijd dat propere was en vuile was met elkaar in contact komen. Voor het uithalen van de propere was, de buitenkant van de wasmachine reinigen en desinfecteren (zodat de propere was niet terug besmet wordt)

→ Matrassen: gebruik bij voorkeur matrassen met een plastic hoes die gemakkelijker te desinfecteren zijn (het is vooral van belang om de matras te desinfecteren als iemand anders deze gaat gebruiken).

Indien niet voorhanden: gebruik een geplastificeerde matrasbeschermer.

→ Lakens worden maar door één persoon gebruikt en moeten gewassen worden voor ze door iemand anders gebruikt worden.

→ Keukenhanddoeken en ander textiel dat gedeeld gebruik wordt, moeten dagelijks gewassen worden (bij voorkeur op 60°C, gedurende minimum 30 minuten).

→ Handdoeken zijn enkel voor persoonlijk gebruik.

→ Beschermingsmateriaal bij het wassen:

- Vuile was insteken kan zonder handschoenen, maar u dient daarna grondig de handen te wassen;

- Indien u wel handschoenen gebruikt: gebruik bij voorkeur wegwerphandschoenen. Bij gebruik van herbruikbare handschoenen: ontsmet deze na gebruik (0,1% chloor-oplossing of andere).

- **Besprek met de cliënten en medewerkers wat haalbaar is in het opvangcentrum**

→ Regelmatig schoonmaken en desinfecteren is belangrijk om besmettingen te vermijden

→ Bekijk samen met cliënten en medewerkers welke maatregelen haalbaar zijn om ook in praktijk te realiseren, maak hier duidelijke afspraken rond en spreek elkaar erop aan.

→ Regelmatig evalueren/ herhalen van de afspraken indien nodig.

4 PERSOONLIJK BESCHERMINGSMATERIAAL

Onderstaande aanbevelingen zijn geldig indien **geen (mogelijk) besmette cliënten** met Covid-19 in het opvangcentrum verblijven

- **Handschoenen:**

→ het gebruik van handschoenen wordt afgeraden. Besmetting kan gebeuren door het aanraken van het aangezicht met besmette handen, vandaar dat het wassen/ontsmetten van de handen belangrijk is. Handschoenen geven eerder een vals gevoel van veiligheid: er wordt van alles aangeraakt met de handschoenen (zonder tussendoor de handen te wassen/ontsmetten) en bij aanraken van het aangezicht kan men een besmetting oplopen.

- **Mondneusmaskers:**

- **Personeel**

- Alle personeelsleden in residentiële setting dragen chirurgische mondneusmaskers;
- Bij gebrek aan voldoende chirurgische mondneusmaskers kan het personeel dat niet rechtstreeks in contact komt met de cliënten stoffen maskers dragen.

- **Cliënten**

- Het gebruik van mondneusmaskers is aan te raden in de gemeenschappelijke binnen- en buitenruimtes waar men onvoldoende afstand (1,5 meter) tot elkaar kan houden;
- In een nachtopvang kan het gebruik van mondneusmaskers ook aangeraden zijn als mensen staan aan te schuiven om binnen te komen;
- Gebruik van **stoffen herbruikbare maskers** volstaat;
- Cliënten die elke nacht samen op de kamer slapen kunt u beschouwen als lid van dezelfde “bubbel” en moeten dan in de kamer geen mondneusmasker dragen. Let er dan wel op dat steeds dezelfde mensen in dezelfde kamer slapen en organiseer de kamer zo dat men voldoende afstand kan houden (zet bedden op 1,5 meter van elkaar, voorzie waar mogelijk tussenschotten ...);
- Stoffen mondneusmaskers **dagelijks wassen** op 60°C of 5 minuten in kokend water leggen.

- **Correct gebruik** van een mondneusmasker is even belangrijk als het dragen van het mondneusmasker zelf

- Was telkens je handen voor het aandoen en na het uitdoen van het mondneusmasker
- Raak nooit de voorzijde van het masker aan. Indien dit toevallig toch gebeurt, was/ontsmet dan steeds de handen
- Raak enkel de lintjes of elastieken aan bij het aan- en afdoen.
- Zie dat zowel neus als mond goed bedekt zijn
- Verwijder het masker onmiddellijk als het vuil of vochtig is of na 8 uur gebruik
- Bewaar het masker niet in je zak of op andere plekken waar het besmet kan geraken. Het masker kan bewaard worden in een envelop of een papieren zak op naam.

- **Illustratiemateriaal** rond het gebruik van mondneusmasker:

- <https://www.info-coronavirus.be/nl/mondmasker/>
- [Affiches dragen mondneusmasker](#)
- [Filmpje rond het gebruik van een mondneusmasker](#)

- **Soorten mondneusmaskers:**

- **Stoffen** mondneusmaskers:
 - Bestaat uit 3 lagen of, indien 2-lagig, met een tussenruimte waarin een filter (bvb. doekje, papier) kan geplaatst worden.
 - Voor algemeen gebruik, standaard
 - Herbruikbaar: dagelijks wassen op 60 graden of 5 minuten in kokend water
 - Doel = vermijden dat u andere mensen besmet en om te vermijden dat u met uw handen aan neus of mond komt
- **Chirurgische** mondneusmaskers:
 - Worden gedragen door het personeel en door cliënten die (mogelijk) besmet zijn.
 - Zijn “wegwerp”-mondneusmaskers: te vervangen na maximaal acht uur gebruik of sneller indien ze vuil of vochtig zijn
 - Hogere bescherming dan stoffen maskers (maar in eerste instantie ook bedoeld om te voorkomen dat u andere mensen besmet)
- **FFP 2-maskers** (Filtering Face Piece) of eendebek maskers
 - Deze maskers zijn voorbehouden voor ziekenhuissettings en voor artsen die testen afnemen.

- Worden gebruikt bij bepaalde onderzoeken of bij specifieke behandelingen (bv. bronchoscopie, reanimatie, aërosol...) waarbij zorgverleners in direct contact komen met secreten (speeksel, slijmen van longen bij hoesten...) van (mogelijk) besmette personen

5 ANDERE AANBEVELINGEN EN AANDACHTSPUNTEN

- **Het bereiden van de maaltijd:**
 - De voorkeur gaat uit naar het laten leveren van klaargemaakte maaltijden in individuele porties;
 - Indien de maaltijden ter plaatse klaargemaakt worden: voorzie de mogelijkheid om de handen te wassen in de ruimte waar de maaltijden worden bereid en gebruik mondneusmaskers.
- **Het eten van de maaltijd**
 - De voorkeur gaat uit naar het eten op de (individuele) kamers;
 - Als de cliënten eten in een gemeenschappelijke eetkamer: maak afspraken zodat de minimale afstand van 1,5m kan gegarandeerd worden:
 - Aan individuele tafels indien mogelijk;
 - Verwijder eventueel overvollige tafels en stoelen;
 - Bepaal eventueel een beurtrol met tijdslots waarin men kan komen eten;
 - Zorg voor een correcte circulatie bij binnen- en buitengaan, zodat cliënten elkaar niet op dichte afstand moeten kruisen.
 - Geen zelfbediening (om te vermijden dat iedereen alles aanraakt): één persoon dient op en verdeelt ook de borden, het bestek ...
Ook koffie, melk, suiker en dergelijke worden bediend (indien de cliënten zelf alles aanraken bestaat er risico op overdracht van het virus).
 - Vermijd dat cliënten onderling eten of drank gaan uitwisselen.
- **Toiletgebruik:**
 - Spoel het toilet door met gesloten deksel;
 - Ontsmet (reinigen en desinfecteren) toiletten regelmatig, zeker bij gedeeld gebruik van sanitair (minimum 2 keer per dag) (voor info ontsmettingsproduct: zie bijlage).
- **Slaapzalen:**
 - Als bedden niet op 1,5 meter van elkaar geplaatst kunnen worden, bekijk dan of het mogelijk is om tussenschotten te plaatsen of laat de cliënten alternerend met het hoofd aan het hoofdeinde en het hoofd aan het voeteinde slapen.
- **Medewerkers:**
 - Probeer, in de mate van het mogelijke, medewerkers zo veel mogelijk aan vaste locaties toe te wijzen zodat het aantal mensen dat op een locatie komt beperkt blijft (dit voorkomt overdracht van besmettingen tussen verschillende locaties);
 - Spreek ook concreet af wie waar inspringt wanneer medewerkers uitvallen en wat van hen verwacht wordt. Ook hier is het aangeraden om vaste vervangers per deelwerking te voorzien.

6 CLIËNT DIE (MOGELIJK) BESMET OF POSITIEF GETEST IS

Opmerking: een cliënt die mogelijk besmet is verschilt van een cliënt die een hoog-risico contact had: zie hiervoor verder bij contactonderzoek.

- Bekijk met een **huisarts:**
 - welke **ondersteuning/behandeling** de (mogelijk) besmette cliënt nodig heeft en of dit mogelijk is in de context van het opvangcentrum;
 - welke **maatregelen** u best neemt om het risico op verdere verspreiding in het opvangcentrum te beperken.

- Cliënten die ziekteverschijnselen vertonen of positief getest zijn en in het opvangcentrum verblijven **moeten in quarantaine (isolatie) geplaatst worden.**
 - Isolatie gedurende minimum 14 dagen na start van symptomen én minstens 3 dagen koortsvrij én verbetering van de respiratoire (luchtweg)symptomen;
 - Vermijd fysieke contact met de cliënt. Maak afspraken hoe u dan wel regelmatig contact houdt;
 - In principe verlaat de cliënt zijn kamer niet. Indien dit in uitzonderlijke omstandigheden toch nodig is dient hij/zij steeds een chirurgisch mondneusmasker te dragen (nooit een masker met ventiel, want dit beschermt anderen niet tegen besmetting);
 - Bij voorkeur plaatst u iemand in quarantaine op een kamer met eigen sanitair. Indien dit niet mogelijk is, dient het sanitair binnen het opvangcentrum opgesplitst te worden naar gebruik door mensen met (vermoedelijke) besmetting en zonder besmetting;
 - Breng signalisatie van kamerisolatie aan bij de ingang van de kamer en teken voor de deur een dropzone af waar de maaltijden, vuile en propere was en dergelijke meer kunnen worden neergezet;
 - Eetgerei wordt onmiddellijk na het afdienen naar de keuken gebracht en wordt bij voorkeur in de vaatwasmachine gereinigd op minstens 60°.
- Geef extra aandacht aan de algemene hygiëne maatregelen en verhoog de schoonmaak en desinfectie in het opvangcentrum
 - Hanteer een strikte scheiding van schoonmaakmateriaal en schoonmaakpersoneel tussen kamers van besmette cliënten en van niet-besmette cliënten. Indien scheiding van schoonmaakpersoneel niet mogelijk is, dan worden eerst de kamers van de niet (mogelijk) besmette cliënten geïnspecteerd en daarna de kamers van de (mogelijk) besmette cliënten.
- Kledij en linnen van (mogelijk) besmette personen wordt apart gewassen op 60° indien mogelijk.
- Iedereen die de kamer betreedt draagt **beschermende kledij**
 - Een chirurgische mondneusmasker;
 - Eventueel een gezichtsmasker (faceshield) dat u ontsmet na elk gebruik (voor ontsmettingsproduct: zie bijlage);
 - Beschermende wegwerpschorten of, indien niet voorhanden, een katoenen schort die éénmalig wordt gebruikt en dagelijks wordt gewassen op 60°;
 - Wegwerphandschoenen kunnen gebruikt worden bij contacten met een mogelijk besmet persoon. Doe deze af bij het verlaten van de kamer en ontsmet de handen.

7 PERSONEEL DAT MOGELIJK BESMET OF POSITIEF GETEST IS

- Personeel met **klachten** die kunnen wijzen op besmetting met COVID-19:
 - moet thuis blijven;
 - contacteert de huisarts die bepaalt of een COVID-19 test aangewezen is;
 - in afwachting van het resultaat van deze test gaat de medewerker in thuisisolatie;
 - **Positief testresultaat:**
 - verdere thuisisolatie voor minimum 7 dagen na aanvang van symptomen én minimum 3 dagen koortsvrij én klachtenvrij;
 - bij de terugkeer naar het werk moet (zoals steeds) een chirurgisch mondneusmasker gedragen worden.
 - **Negatief testresultaat:**
 - de medewerker kan het werk hervatten wanneer de klinische toestand dit toelaat;
 - indien de huisarts oordeelt dat ondanks de negatieve test de symptomen/labo toch sterk verdacht zijn voor COVID-19, dan gelden dezelfde voorwaarden als bij een positief testresultaat.
- Personeel **positief getest zonder symptomen**
 - thuisisolatie gedurende 7 dagen (te tellen vanaf datum staalafname);

- gezondheidstoestand nauw opvolgen (zelfmonitoring voor symptomen, tweemaal per dag temperatuur meten);
- bij optreden symptomen: contactname huisarts voor verder beleid;
- bij de terugkeer naar het werk moet nog (zoals steeds) een chirurgisch mondneusmasker gedragen worden.

8 CONTACTONDERZOEK

Er worden momenteel in de Taskforce afspraken gemaakt rond de organisatie van contactonderzoek in de residentiële voorzieningen. Van zodra duidelijk is hoe dit wordt georganiseerd binnen de opvangcentra van de CAW, nemen we hier de nodige informatie op.

BIJLAGE 1: ONTSMETTINGSPRODUCTEN

Nooit producten mengen! Hierdoor kunnen chemische reacties ontstaan en dat kan schadelijk zijn voor de gezondheid.

Het wordt sterk aangeraden om om een gecombineerd reinigings- en ontsmettingsmiddel aan te schaffen, zeker omdat dit minder arbeidsintensief is. Indien een dergelijk middel (nog) niet voor handen is, kan men in afwachting gebruik maken van alcoholoplossingen (min.70%) voor kleine contactoppervlakken (deurklinken, schakelaars, toetsenborden...) of chlooroplossingen voor grote contactoppervlakken (vloeren ...).

Waar moet rekening mee gehouden worden bij de keuze van **desinfecterende of combinatie reinigings-en desinfecterende middelen**:

1. **Werkzaamheid** tegen COVID-19 controleren
 - Middel moet bacterie-, schimmel en virusdodend zijn. Specifiek voor COVID-19 moet het product conform zijn aan de Europese norm EN 14476 (staat vermeld op de verpakking)
 - Bij twijfel kan men de fabrikant raadplegen, maar opgelet voor foute informatie door leveranciers!
 - Lijst van toegelaten producten is te vinden op de website van FOD volksgezondheid <https://www.health.belgium.be/nl/covid-19-tijdelijke-toelatingen#1>
 - Schoonmaakproducten die u gebruikt in de keuken moeten het HACCP-label hebben.
2. **Concentratie** van het product
 - Afhankelijk van de productsamenstelling
 - Steeds rekening houden met de eigen veiligheid: bv. hoe hoger de concentratie aan chloor in een oplossing hoe meer werkzaam, maar door de hogere concentratie neemt ook het gezondheidsrisico toe.
 - Nagaan of het contactoppervlak dat we willen desinfecteren het product kan verdragen
 - Er is een verband tussen de concentratie en de contacttijd
3. **Inwerkingstijd** van het product
 - inwerkingstijd = contacttijd = de tijd die nodig is om het virus te doden door een bepaalde concentratie van een specifiek ontsmettingsmiddel (= tijd dat het oppervlak nat moet blijven)
 - Voor combinatieproducten moet de contacttijd individueel nagekeken worden.
 - Voor 0,1% chlooroplossing is de contacttijd 5 minuten
 - Voor alcoholoplossingen is de contacttijd 1 minuut
4. **Houdbaarheid** van het product
 - Vervaldatum indien ongeopend
 - Indien geopend: de houdbaarheid verschilt van product tot product en is te vinden op de verpakking. Belangrijk: vermeld op de verpakking de datum van openen en idealiter ook de einddatum van houdbaarheid.
 - Voor 0,1% chlooroplossing: elke 24 uur moet u een nieuwe oplossing maken. Steeds de bereidingsdatum vermelden op de verpakking.

Alcoholoplossingen:

- Enkel te gebruiken voor het ontsmetten van kleine oppervlakken (< 0,5 m²). Niet gebruiken voor grote oppervlakken omwille van brandbaarheid en kans op bedwelming.
- Na reinigen en drogen van het oppervlak, het oppervlak inwrijven met een doek gedrenkt in (min)70% alcoholoplossing en laten drogen aan de lucht.
- Contacttijd is 1 minuut: 1 minuut laten drogen alvorens het contactoppervlak opnieuw kan gebruikt/aangeraakt worden.

Chlooroplossingen:

Enkel een tijdelijke oplossing, in afwachting van de beschikbaarheid van een ander desinfectiemiddel of combinatieproduct in de werking. Voor het ontsmetten van kleine oppervlakken kan ook een chlooroplossing gebruikt worden, maar een alcoholoplossing geniet de voorkeur.

Desinfecteren met een chloormiddel is zeer arbeidsintensief. Het is dan ook aan te raden om zo snel mogelijk een geschikt 2 in 1 reinigings- en ontsmettingsmiddel aan te schaffen.

1. Aandachtspunten

- Steeds bereiden (en gebruiken) in een goed verluchte ruimte:
 - Kan op ademhaling inwerken
 - Kan de ogen irriteren
 - Impact op huid, irritatieRisico is vrij laag bij een verdunning 0,1% chlooroplossing
- Draag ter bescherming bij de bereiding een masker, handschoenen en oogbescherming
- Concentratie niet lager (niet meer werkzaam), maar ook niet hoger dan 0,1% (gevaar gezondheid)
- Dagelijks vers te bereiden. Indien overschot van vorige dag: weggieten in het toilet

2. Bij desinfecteren met een chlooroplossing:

- Raam open zetten zodat de ruimte voldoende kan verluchten
- Alle oppervlakken eerst reinigen
- Alle oppervlakken vervolgens spoelen met zuiver water
- Alle oppervlakken tenslotte ontsmetten met 0,1% chlooroplossing
- Contacttijd: 5 minuten laten inwerken (nat laten, aan lucht laten drogen), alvorens contactoppervlak opnieuw mag gebruikt worden
- Alle oppervlakken naspoelen met zuiver water
- Voor elke stap moet u een verse schoonmaakdoek gebruiken

3. Bereiding: 0,1% chlooroplossing wordt vers gemaakt met chloortabletten (voorkeur) of met huishoudelijk bleekwater:

- Chloortabletten oplossen in handwarm water.
 - Hoeveel tabletten nodig zijn is afhankelijk van het gewicht van de tablet en van het % actieve chloor aanwezig in het tablet
 - Voorbeeld:
Chloortablet (bv. Suma Tab®) weegt 2,7g en geeft 55% actief chloor vrij. Dit is dus 1,5 g actief chloor per tablet. Om een chlooroplossing van 1000ppm (=0,1%) te maken moet er per 1,5 l water 1 tablet worden opgelost.
- Bleekwater moet verdund worden in koud water.

Commerciële concentratie chlooroplossing	% actief chloor	Hoeveelheid geconcentreerde chlooroplossing	Hoeveelheid geconcentreerde chlooroplossing
chlooroplossing 8°	2,6 %	40 ml per liter water	200 ml per 5 liter water
chlooroplossing 10°	3,2 %	32 ml per liter water	160 ml per 5 liter water
chlooroplossing 12°	3,6 %	26 ml per liter water	130 ml per 5 liter water
chlooroplossing 15°	4,75 %	20 ml per liter water	100 ml per 5 liter water
chlooroplossing 20°	5,5 %	16 ml per liter water	80 ml per 5 liter water

Combinatieproducten

De voordelen van gecombineerde producten:

- Slechts 1 bereiding nodig
- Tijdbesparend en handig in gebruik
- Hebben soms een lagere contacttijd (bv. 1 minuut)
- Vaak minder schadelijk voor materialen (bv. minder corrosief)

Het gebruik van een combinatieproduct is dan ook sterk aan te raden.